

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL ORADEA
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr.

Număr operator de date cu caracter personal 3159

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 23 noiembrie 2020

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: - judecător

JUDECĂTOR:

Grefier:

Pe rol fiind soluționarea apelului civil declarat de apelanta, domiciliată în, strada, județul Bihor, în contradictoriu cu intimata C., cu sediul în, județul Bihor, împotriva sentinței civile nr. din 09.11.2020 pronunțată de Tribunalul Bihor, având ca obiect anulare act.

La apelul nominal făcut în cauză se prezintă doamna avocat în reprezentarea apelantei - lipsă, în baza împuternicirii avocațiale nr./2020 emisă de Baroul Bihor – Cabinet de avocat, lipsă fiind intimata

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, învederându-se instanței că apelul este scutit de plata taxei de timbru, după care :

Reprezentanta apelantei depune la dosar în scris, în două exemplare, cererea motivată privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care solicită lămurirea modalității de aplicare a dispozițiilor art.85 alin.2 din Legea nr.303/2004 raportat la dispozițiile art.14 alin.1 din Legea nr.153/2017.

Instanța deliberând, în temeiul art. 520 Cod de procedură civilă va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție – completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, cu cererea formulată de către apelanta din prezenta cauză, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept privitoare la modalitatea de aplicare a dispozițiilor art.85 alin.2 din Legea nr.303/2004 raportat la dispozițiile art.14 alin.1 din Legea nr.153/2017.

Reprezentanta apelantei solicită în baza art. 520 alin. 4 Cod de procedură civilă suspendarea prezentei cauze până la soluționarea sesizării de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

CURTEA DE APEL

Pentru ca Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe asupra sesizării formulate de către partea apelantă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept privitoare la modalitatea de aplicare a dispozițiilor art.85 alin.2 din Legea nr.303/2004 raportat la dispozițiile art.14 alin.1 din Legea nr.153/2017;

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea de Apel Oradea reține următoarele :

Reclamanta – apelanta a arătat că, în opinia ei:

- prevederile art. 1 din H.G. nr. 846/2016 raportat la prevederile art.14 alin. 1 din Legea nr.153/2017 intrată în vigoare la data de 01.07.2017 prin care se stabilește, că sporul pentru titlul științific de doctor este prevăzut în baza de calcul în sumă fixă, respectiv în cuantum de 950 lei, reprezentând un procent de 50 % din salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată în sumă de 1.900 lei nu sunt aplicabile la actualizarea pensiilor de serviciu pentru judecătorii și procurorii pensionați anterior datei de 01.07.2017 (aflați în plată la data de 01.07.2017), având în vedere că potrivit art.85 alin.2 din Lg.nr.303/2004 - actualizarea se face cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu.

- pentru judecătorii și procurorii pensionați în perioada 01.01.2010-30.06.2017 și aflați în plată la data de 01.07.2017, cărora li s-a actualizat pensia de serviciu după data de 01.07.2017, sporul pentru titlul științific de doctor a fost acordat potrivit mențiunilor corespunzătoare perioadei 01.01.2010-30.06.2017, adică prin aplicarea unui procent de 15 % corespunzător sporului pentru titlul științific de doctor, la indemnizația de încadrare bruta lunara (valoare de referință x coeficient de multiplicare x procent de majorare pentru vechime în funcție) la care s-a adăugat majorarea de 25 % de la 01.01.2020

- aplicarea în prezent a unui alt mod de calcul urmare a intrării în vigoare a disp. art. I din H.G. nr. 846/2016 raportat la prevederile art. 14 alin. 1 din Legea nr. 153/2017 intrat în vigoare la data de 01.07.2017 nu este legal.

Reclamanta s-a pensionat, din funcția de magistrat – judecător, anterior datei de 01.07.2017 , mai exact la data de 11.12.2015 potrivit Deciziei nr. ... emisa de Casa Județeană de Pensii Bihor, iar la momentul pensionării avea în plată sporul de 15 % pentru titlul științific de doctor aplicat la indemnizația bruta lunara, cuantumul acestui spor fiind inclus în indemnizația bruta lunara, ca suma compensatorie.

Prin cererea depusă la dosar la data de 23.11.2020, apelanta solicită lămurirea modalității de aplicare a dispozițiilor art.85 alin.2 din Legea nr. 303/2004 raportat la disp. art.14 alin. 1 din Legea nr. 153/2017 de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Reclamanta este beneficiară a pensiei de serviciu în baza Deciziei de pensionare nr. ... emisa de Casa Județeană de Pensii Bihor – și s-a adresat Curții de Apel Oradea, solicitând emiterea unei Adeverințe de actualizare a pensiei de serviciu .

În acest sens, la data de 28.06.2019 i s-a comunicat o Adeverința de actualizare a pensiei de serviciu în care era înscris sporul pentru titlul științific de doctor în suma fixă de 950 lei.

Considerând aceasta adeverința ca fiind nelegală, reclamanta s-a adresat Curții de Apel Oradea solicitând rectificarea bazei de calcul pentru actualizarea pensiei de serviciu prin aplicarea sporului pentru titlul științific de doctor în procent de 15 % la indemnizația lunara bruta (valoarea de referință sectorială x coeficient de multiplicare x majorare pentru vechimea în funcție

Astfel, în ceea ce privește titlul de doctor, ei nu-i sunt aplicabile prevederile art. 1 din H.G. nr. 846/2016 raportat la prevederile art. 14 alin. 1 din Legea nr.153/2017 intrată în vigoare la data de 01.07.2017 — texte legale care schimbă modalitatea de stabilire a sporului pentru titlul științific de doctor. Potrivit acestor texte legale, în ceea ce privește titlul științific de doctor (sporul de doctor) a fost prevăzut în baza de calcul în suma fixă, respectiv în cuantum de 950 lei, reprezentând un procent de 50 % din salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată în suma de 1.900 lei.

Raportat la faptul că reclamanta s-a pensionat anterior datei de 01.07.2017 (deci anterior intrării în vigoare a Legii nr. 153/2017) și având în vedere prevederile art. 85 alin. 2 din Legea 303/2004, nu-i sunt aplicabile prevederile art. 14 alin. 1 din Legea nr. 153/2017 care limitează la cuantumul fix de 950 lei sporul pentru titlul de doctor.

Potrivit art.85 alin.2 din Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare (2) Pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de servicii", precum a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul poate păstra pensia aflată în plată.

Raportat la aceste considerente, pentru toți procurorii (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, DIICOT, DNA) care sunt în situația reclamantei, actualizarea pensiei de serviciu în ceea ce privește sporul pentru titlul de doctor se face prin aplicarea sporului în procent de 15 % la indemnizația lunară brută (valoarea de referință sectorială x coeficient de multiplicare x majorare pentru vechimea în funcție) .

În acest sens, Nota nr. 3209/2018 emisă de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție certifică faptul că la nivelul parchetelor acest spor se regăsește în adeverințele de actualizare, modalitatea de calcul a acestuia fiind realizată prin aplicarea sporului în procent de 15 % la indemnizația lunară brută (valoarea de referință sectorială x coeficient de multiplicare x majorare pentru vechimea în funcție)

Aceeași este, modalitatea de interpretare a acestor acte normative și de către Direcția Națională Anticorupție — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție conform Adresei nr. 817NIII/2 din data de 17.07.2020 .

Aceeași este și interpretarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Structura Centrală, potrivit Adresei nr.553/VIII3/2020 din data de 22.07.2020 .

Ori, aceasta diferențiere între procurori și judecători nu este firească, deoarece toți au calitatea de magistrați iar într-un stat de drept, legea este aceeași sau ar trebui să fie pentru toată lumea.

Nu este firesc ca pentru același studii, în aceleași condiții, actualizarea pensiilor pentru procurorii pensionari să se realizeze prin aplicarea unui spor pentru titlul științific de doctor în procent de 15 % la indemnizația lunară brută (valoarea de referință sectorială x coeficient de multiplicare x majorare pentru vechimea în funcție) iar pentru indicatorii pensionari , sporul de doctor a fost prevăzut în baza de calcul în suma fixă, respectiv în cuantum de 950 lei, reprezentând un procent de 50 % din salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată în suma de 1.900 lei.

Astfel, suntem în situația în care de peste 2 ani (din 2018) procurorii pensionari beneficiază de acest procent de 15 % din indemnizația lunară brută pentru titlul științific de doctor, în timp ce toți judecătorii care sunt exact în aceeași situație ca și procurorii — pensionari cu titlu de doctor — beneficiază de o sumă fixă de 950 lei (și anume 50 % din salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată în suma de 1.900 lei) .

Este cert că anterior intrării în vigoare a Legii nr. 330/2009, diferite acte normative prevedeau un spor pentru deținerea titlului științific de doctor de 15 % din remunerația aferentă funcției de baza .

Astfel, potrivit disp. art. 30 alin. 6 a Legii nr. 330/2009 sumele corespunzătoare acestor sporuri au fost avute în vedere în legile anuale de salarizare, până la acoperirea integrală a acestora.

Practic, potrivit disp. art.4 alin. 1 și art.6 alin. 1 din O.U.G.nr. 1/2010 acele drepturi salariale care au fost mai mici în urma determinărilor stabilite prin Legea nr. 330/2009 decât cele existente la momentul decembrie 2009 s-au acordat sume compensatorii cu caracter tranzitoriu care să acopere diferența.

Cu alte cuvinte acest spor de 15 % a fost menținut, faptul ca el a avut o alta denumire si anume suma compensatorie in loc de spor de doctorat contează mai puțin, esența din acest punct de vedere este aceeași — raportat la cota procentuala si mecanismul de calcul - atât pentru spor , cât si pentru suma compensatorie, indiferent care este titulatura .

Cu atât mai mult cu cât - tranzitoriu fiind — sporul este reintrodus prin art. 1 din Legii nr. 193/2016 pentru completarea Legii nr. 284/2010 (art. 19 indice 1) in aceeași forma de 15 % din salariul de baza .

Modalitatea corecta de calcul este modalitatea stabilita prin actul normativ in vigoare la momentul in care reclamantei i s-a emis decizia de pensionare , deoarece acela este momentul la care este stabilit raportul juridic , respectiv modalitatea de calcul a drepturilor salariale .

Orice modificare la legislația ulterioara — in ceea ce privește modalitatea de calcul, prin care se modifica raportul juridic inițial — nu poate fi avuta in vedere deoarece legea civila nu retroactivează si nu poate modifica un raport juridic — si un drept câștigat.

Neretroactivitatea legii civile este prevăzută ca principiu de art. 6 alin. 1 din Codul civil, potrivit căruia: „Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.” Așadar, noua lege nu poate afecta situațiile juridice definitiv formate (constituite, modificate sau stinse) și nici efectele produse de acestea înainte de intrarea sa în vigoare. In acest sens dispune si art. 15 alin.2 din Constituție : „Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.”

Potrivit art. 6 alin. 2 din codul civil „Actele faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor”, aceasta însemnând că legea nouă nu poate atribui efectele sale proprii situațiilor juridice trecute nici actelor sau faptelor juridice din care ele provin, adică nu le poate atribui efecte pe care acestea nu le puteau produce sub imperiul legii sub care s-au format, fie că este vorba de efecte produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi, fie că este vorba de efectele produse după intrarea în vigoare a legii noi.

Reclamanta a solicitat pensionarea având in vedere condițiile legale de la acel moment. Iar, la momentul pensionării, beneficia de un spor pentru titlu științific de doctor calculat prin aplicarea procentului de 15 % la indemnizația lunara bruta, chiar daca denumirea acestuia a fost suma compensatorie .

Având in vedere cele mai sus menționate, pentru soluționarea prezentei pricini este necesara lămurirea modalității de aplicare a disp. art.85 alin.2 din Legea nr. 303/2004 raportat la disp. art.14 alin. 1 din Legea nr. 153/2017 de către Înalta Curte de Casație si Justiție , in temeiul disp. art.519 Cod procedură civilă.

Intimata nu și-a exprimat un punct de vedere adresat cererii de sesizare formulată de reclamanta, însă din actele dosarului reiese poziția acesteia, potrivit căreia nu există temei legal pentru înscrierea în adeverința de actualizare a pensiei de serviciu a unei sume care să reprezinte echivalentul sporului de doctorat de 15% din indemnizația de încadrare brută lunară , deoarece la data pensionării reclamanta nu avea în plată sporul ca element distinct calculat în procent din indemnizația brută lunară..

Constatările instanței de apel, Curtea de Apel Oradea.

Se constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit dispozițiilor art. 519 Cod procedură civilă, având în vedere că instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra acesteia, Curtea de Apel Oradea fiind investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, iar

lămurirea chestiunii de drept supusă dezbaterii este hotărâtoare asupra soluției pe fond a cauzei.

Se reține că, problema de drept supusă dezbaterii a fundamentat soluția primei instanțe de respingere a cererii de obligare a părâtei să emită o adeverință de actualizare a pensiei de serviciu în sensul înscrierii în aceasta a sporului pentru titlul științific de doctor în procent de 15% din indemnizația de încadrare lunară și nu în cuantum de 950 lei, reprezentând un procent de 50 % din salariul de baza minim brut pe țara garantat în plată în suma de 1.900 lei.

Chestiunea de drept supusă analizei privește o chestiune nouă care se pare că nu a primit o dezlegare jurisprudențială efectivă până în prezent, lăsând să existe în doctrină și în mediul juridic puncte de vedere diferite cu privire la acest spor pentru magistrați pensionați anterior modificării cuantumului acestuia.

Se reține că acordarea sporului pentru titlul științific de doctor în procent de 15% din indemnizația de încadrare brută lunară a fost reglementat prin art. 5 din OUG nr. 27/2006.

Acest articol a fost abrogat prin art. 48 alin. 1 pct. 7 din Legea 330/2009. Acest act normativ nu a mai reglementat acordarea sporului de doctorat, motiv pentru care judecătorii au beneficiat începând cu data de 01.01.2010 conform art. 30 alin. 6 din Legea 330/2009 rap. la OUG 1/2010, Legea 285/2010, Legea 283/2011 de o suma compensatorie în același procent cu sporul de doctorat.

Prevederile art. 1 din H.G. nr. 846/2016 raportat la prevederile art.14 alin. 1 din Legea nr.153/2017 intrată în vigoare la data de 01.07.2017 au stabilit, că sporul pentru titlul științific de doctor este prevăzut în baza de calcul în sumă fixă, respectiv în cuantum de 950 lei, reprezentând un procent de 50 % din salariul de baza minim brut pe țară garantat în plată în sumă de 1.900 lei.

Reclamanta s-a pensionat la data de 11.12.2015 potrivit Deciziei nr. ... emisa de Casa Județeană de Pensii Bihor, iar la momentul pensionării avea în plată sporul de 15 % pentru titlul științific de doctor aplicat la indemnizația brută lunară, ca suma compensatorie. Suma compensatorie a fost inițial de 968 lei, reprezentând 15% din indemnizația brută lunară, iar ulterior s-a majorat la 1025 lei, ca urmare a majorării indemnizației brute lunare deoarece a ocupat funcția de conducere de președinte de secție. Si suma majorată este tot 15% din noua indemnizație brută lunară

Intimata a arătat în adresa nr. ... 2019 că nu există temei legal pentru înscrierea în adeverința de actualizare a pensiei de serviciu a unei sume care să reprezinte echivalentul sporului de doctorat de 15% din indemnizația de încadrare brută lunară, deoarece la data pensionării reclamanta nu avea în plată sporul ca element distinct calculat în procent din indemnizația brută lunară.

Pentru actualizarea bazei de calcul a pensiei reclamantei, intimata ... a eliberat o adeverință în care a avut în vedere indemnizația brută lunară a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței și întrucât la data pensionării reclamanta a beneficiat de o sumă compensatorie inclusă în indemnizația de încadrare brută lunară pentru titlu de doctor, a înscris indemnizația de care beneficiază pentru titlu de doctor un judecător în activitate, respectiv suma de 950 lei, având în vedere art. 14 din Legea 153/2017.

Opinia membrilor completului de apel este în sensul că adeverința este un act administrativ care atestă o situație de fapt. Cum în prezent situația salarială a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței cu reclamanta la data pensionării este cea din adeverința deja eliberată, opinia instanței de judecată este în sensul că o adeverință cu un alt conținut nu va atesta situația faptică reală a unui judecător în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței.

Având în vedere că problema de drept supusă dezbaterii privește fondul cauzei și pentru respectarea principiilor legalității și a echității care cărmuiesc procesele civile, instanța apreciază că se impune suspendarea prezentei cauze până la darea unei soluții ori dezlegări în acest sens.

Pentru aceste considerente, Curtea, apreciind că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă, va admite sesizarea din oficiu și va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul „lămurii modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în cuantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlu de doctor, prin aplicarea disp. art. 85 alin. 2 din Legea nr.303/2004 raportat la disp. art.14 alin. 1 din Legea nr. 153/2017 de către Înalta Curte de Casație și Justiție. ”.

În baza art. 520 alin. 4 Cod procedură civilă, va suspenda judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept pusă în discuție.

DISPUNE :

În baza art. 520 alin. 4 Cod procedură civilă, suspendă soluționarea prezentei cauze și trimite dosarul spre păstrare la arhiva instanței.

Admite sesizarea din oficiu.

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul „lămurii modalității de actualizare a bazei de calcul a pensiei fostului magistrat care a beneficiat la data pensionării de o sumă compensatorie în cuantum de 15% din indemnizația brută lunară pentru titlu de doctor, prin aplicarea disp. art. 85 alin. 2 din Legea nr.303/2004 raportat la disp. art.14 alin. 1 din Legea nr.153/2017 de către Înalta Curte de Casație și Justiție. ”

În baza art. 520 alin. 4 Cod procedură civilă, suspendă soluționarea prezentei cauze și trimite dosarul spre păstrare la arhiva instanței.

Fără cale de atac.

Data în ședința publică de azi, 23 noiembrie 2020.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

GREFIER,

Red.înch. nr. 1/14.12.2020

Tehnored. înch. nr. 1/14.12.2020

Ex.5